

VALDŽIOS SEKTORIAUS FINANSŲ TVARUMAS 2025–2050 M.

Jurga Rukšėnaitė
Biudžeto stebėsenos departamento vadovė

2025 m. balandžio 30 d.

2050 m.

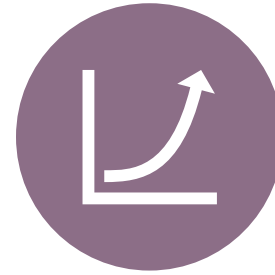
2,6 mln. gyventojų

Lietuvos gyventojų skaičius mažės, o visuomenės senėjimo keliami iššūkiai ryškės

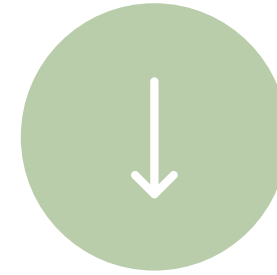
3 proc. p. BVP

Tiek padidės su senėjimu susijusios išlaidos, tai kels riziką šalies viešųjų finansų tvarumui

80 proc. BVP

Tiek siektų Valstybės skola, jei su senėjimu susijusius įsipareigojimus dengtume tik skola

Prastės socialinis tvarumas

Laikantis FDT ir nedidinant pajamų, mažėtų viešųjų paslaugų kiekis ir kokybė, prastėtų socialinis tvarumas

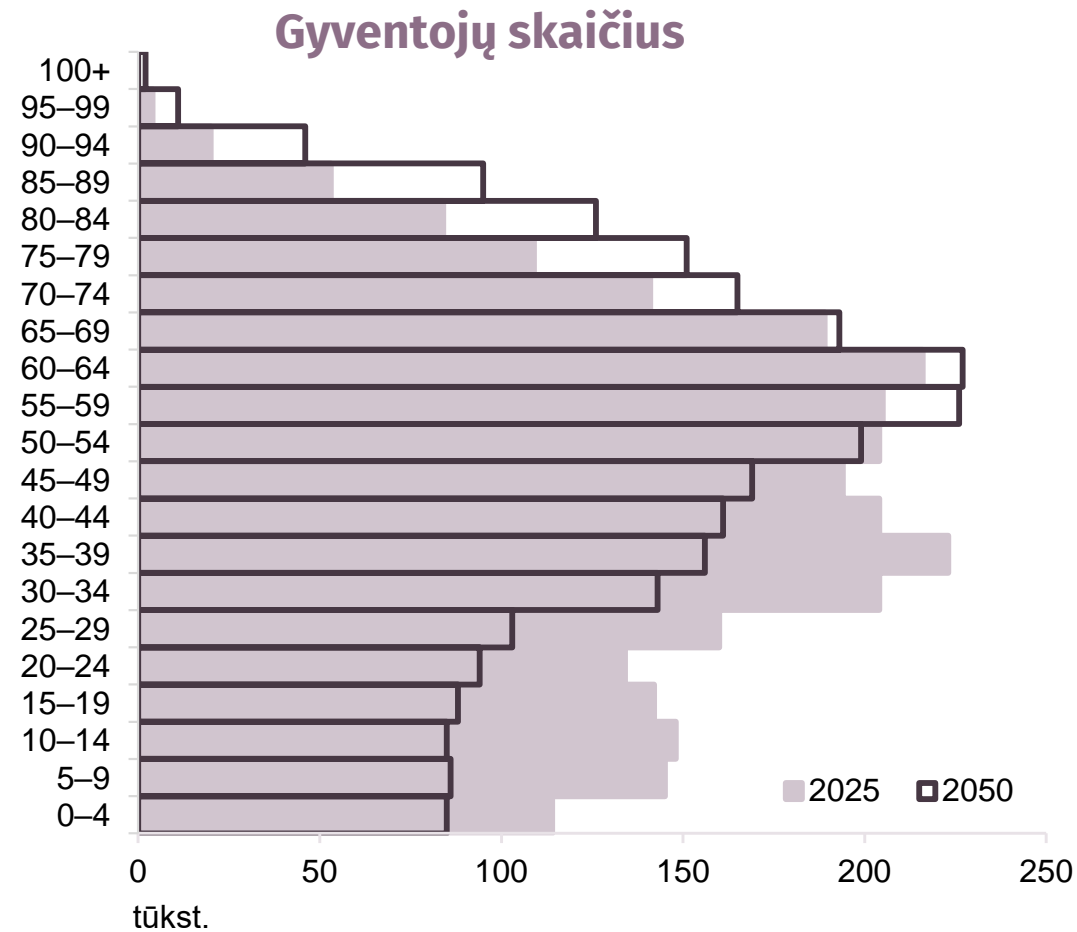
Reikalingos struktūrinės reformos, kurios didintų valdžios sektoriaus pajamas, skatintų investicijas, inovacijas, darbo našumą.

Siekiamo parodyti visuomenės senėjimo poveikį valstybės finansams, jei vykdoma biudžeto politika nebūtų keičiama

Pagrindinės prielaidos:

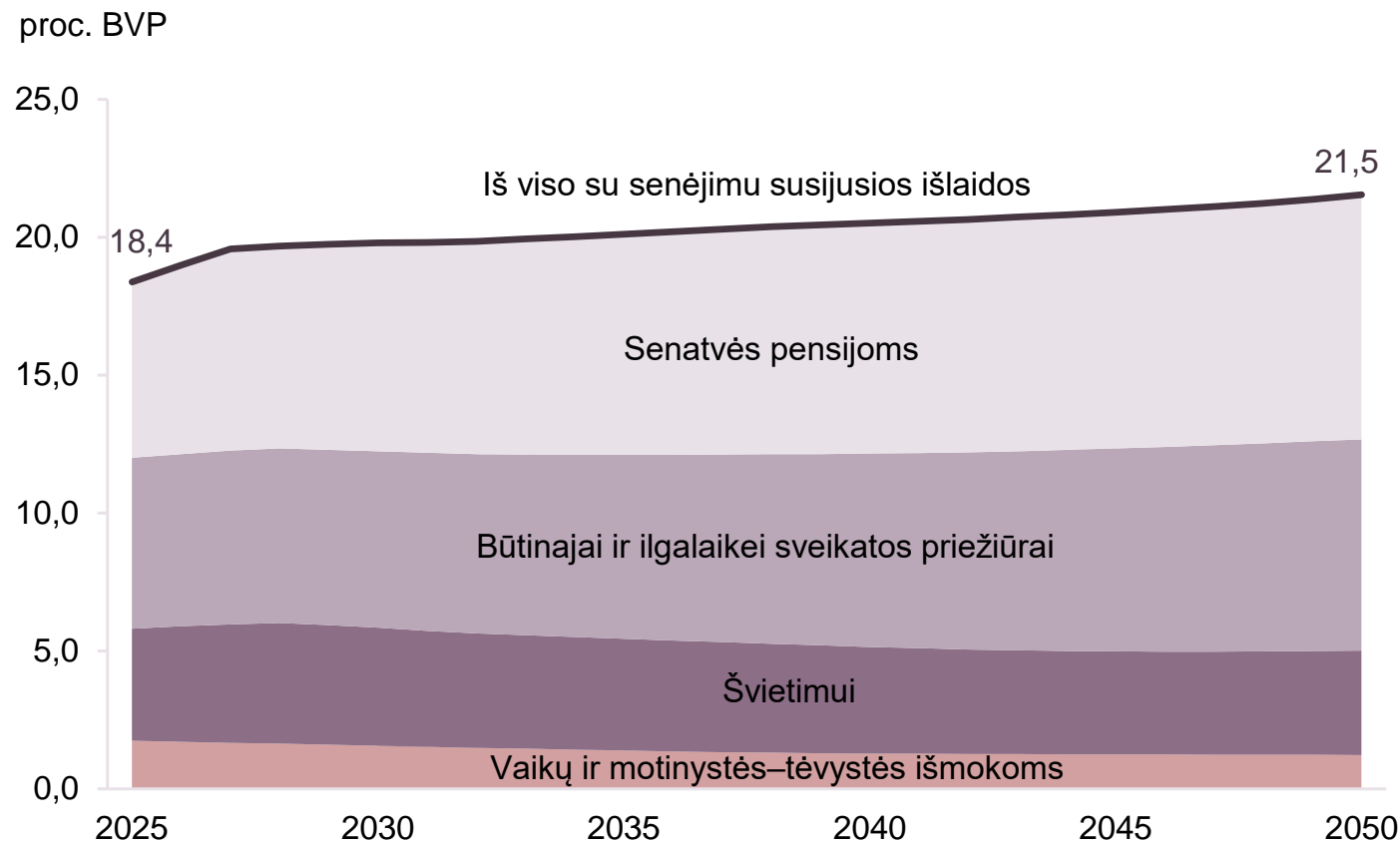
- Pensinis amžius išliks 65 metai.
- Neatsižvelgiama į fiskalinės drausmės taisyklių keliamus apribojimus.
- Lietuvos darbo našumas lėtai artės ES šalių vidurkio link.
- Grynoji migracija išliks teigiama (pagrindinis scenarijus).
- Vidutinė nominali palūkanų norma ilguoju laikotarpiu didės iki 3,9 %.
- Gynybos finansavimui iki 2050 m. kasmet bus skiriama ne mažiau nei 3 proc. BVP.

Ateityje reikšmingai išaugs 65 m. ir vyresnių gyventojų skaičius, o darbingo – mažės

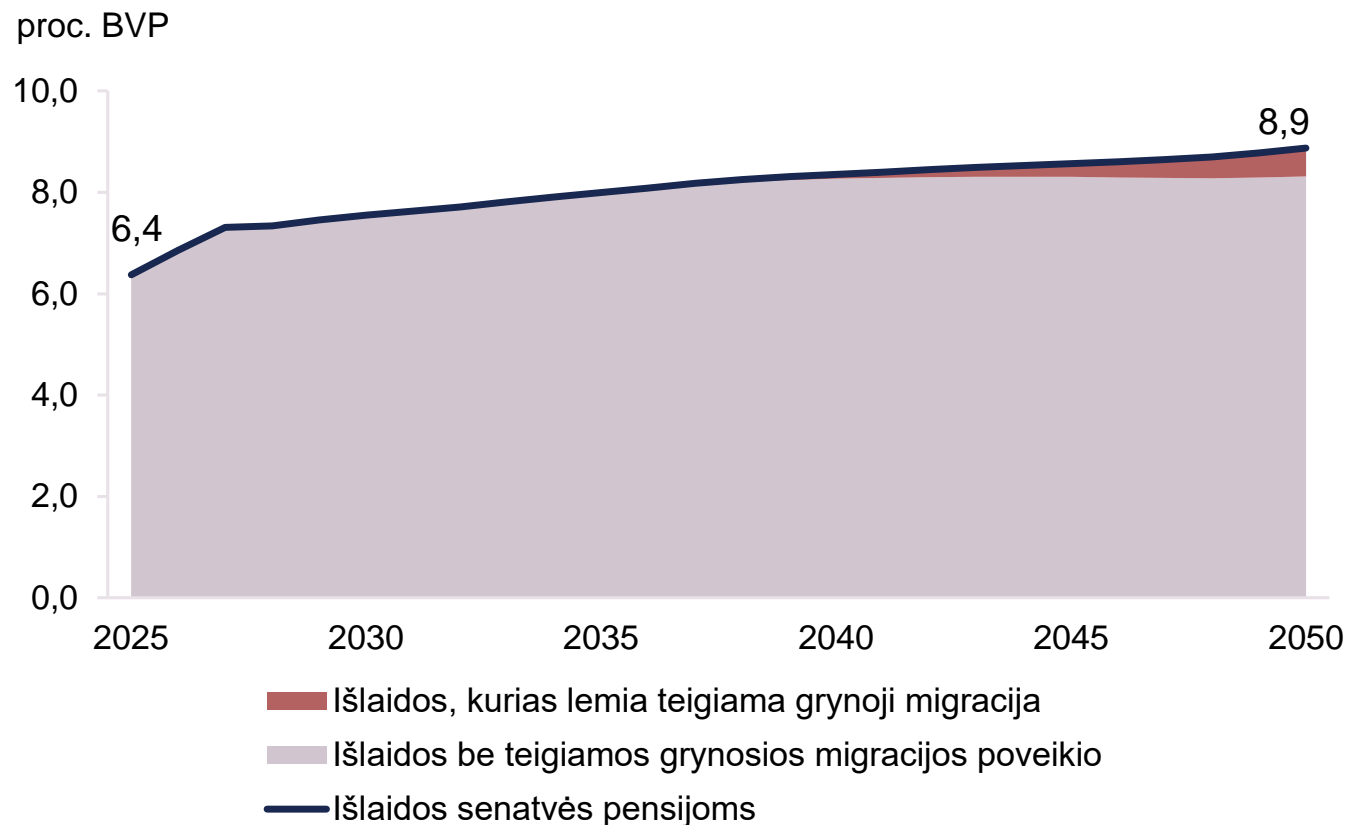

Visuomenės senėjimas – demografinis procesas, kai didėja vyresnio amžiaus žmonių dalis bendroje populiacijoje, o jaunų žmonių skaičius mažėja.

Su visuomenės senėjimu susijusios išlaidos bėgant laikui augs ir tai didins spaudimą viešiesiems finansams

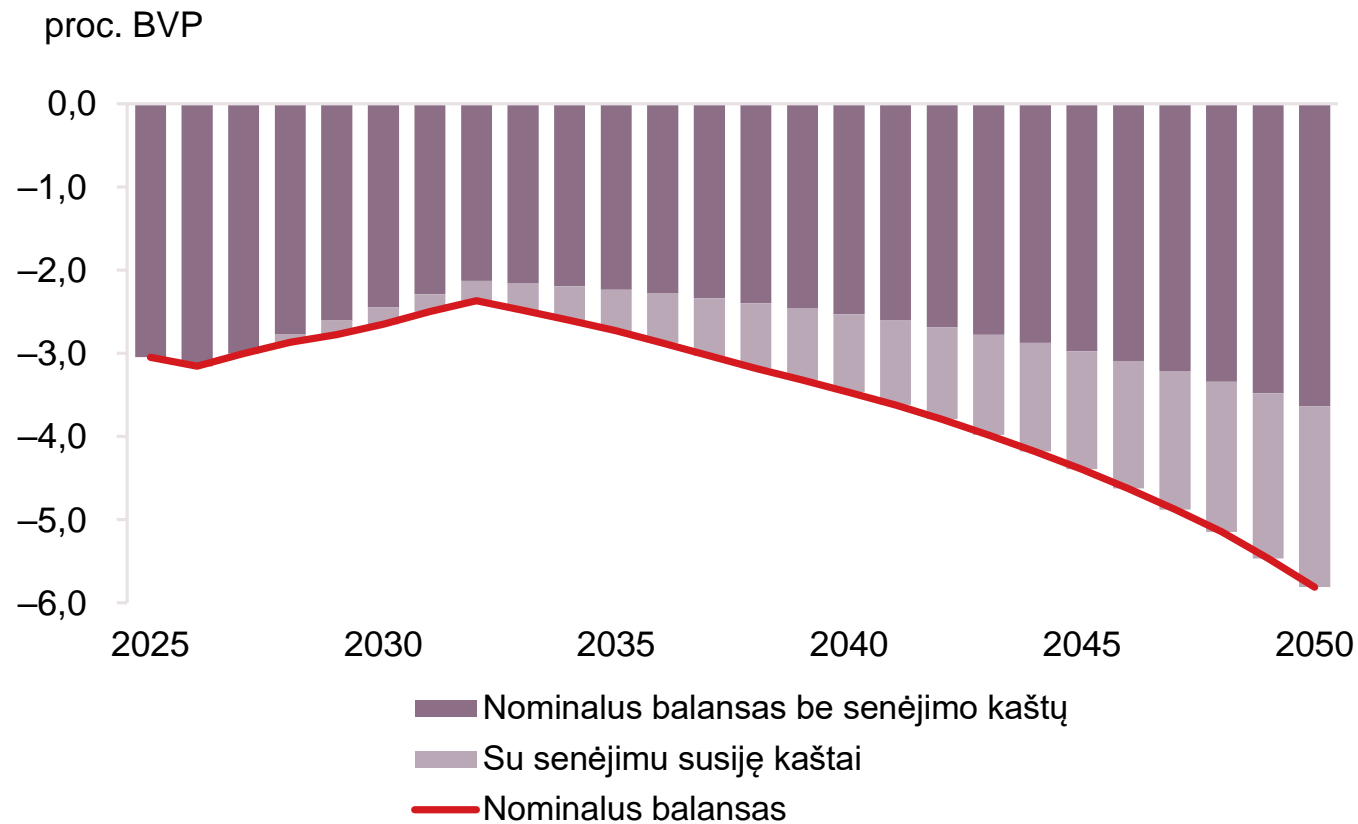

Laikui einant vis daugiau imigravusių asmenų taps pensijos gavėjais ir pradės didinti išlaidas senatvės pensijoms

Vertinta teigiamos grynosios migracijos įtaka nuo 2019 m.

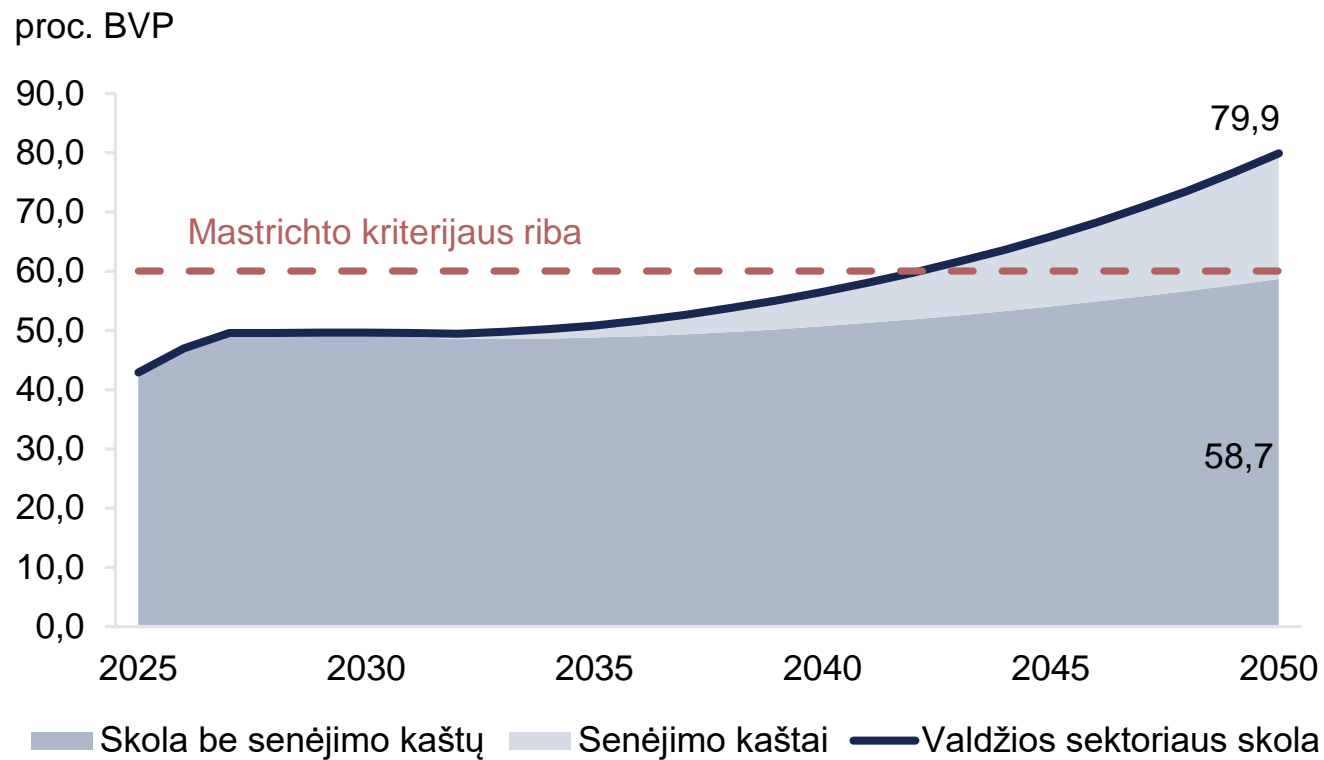
Valdžios sektoriaus deficito išaugimą didele dalimi lems senėjimo kaštai

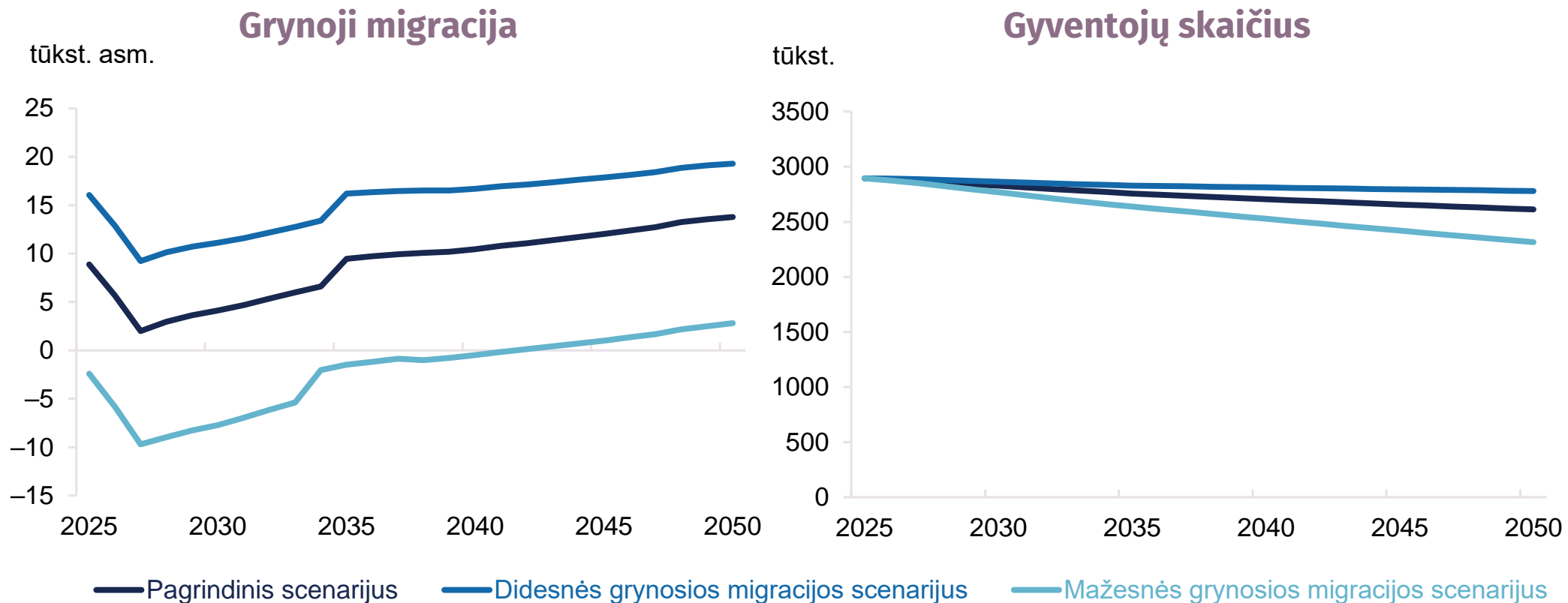
Senėjimo kaštai – išlaidų ir pajamų pokyčiai, kuriems įtaką daro demografija.

Šaltinis – Valstybės kontrolės, vykdančios fiskalinės institucijos funkcijas, skaičiavimai

Ilguoju laikotarpiu su visuomenės senėjimu susiję kaštai didins spaudimą augti valdžios sektoriaus skolai

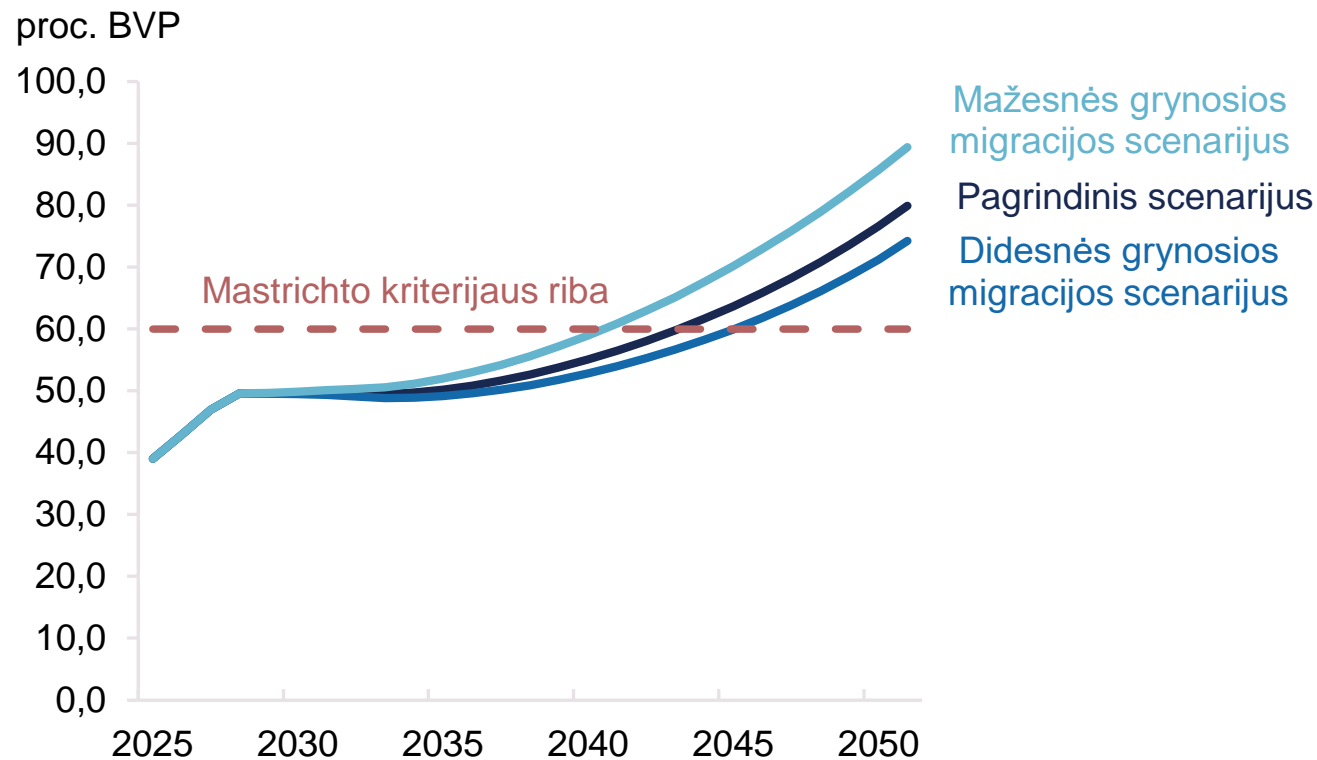

Gyventojų skaičių pagal skirtingus scenarijus lemia skirtingos gryniosios migracijos prielaidos

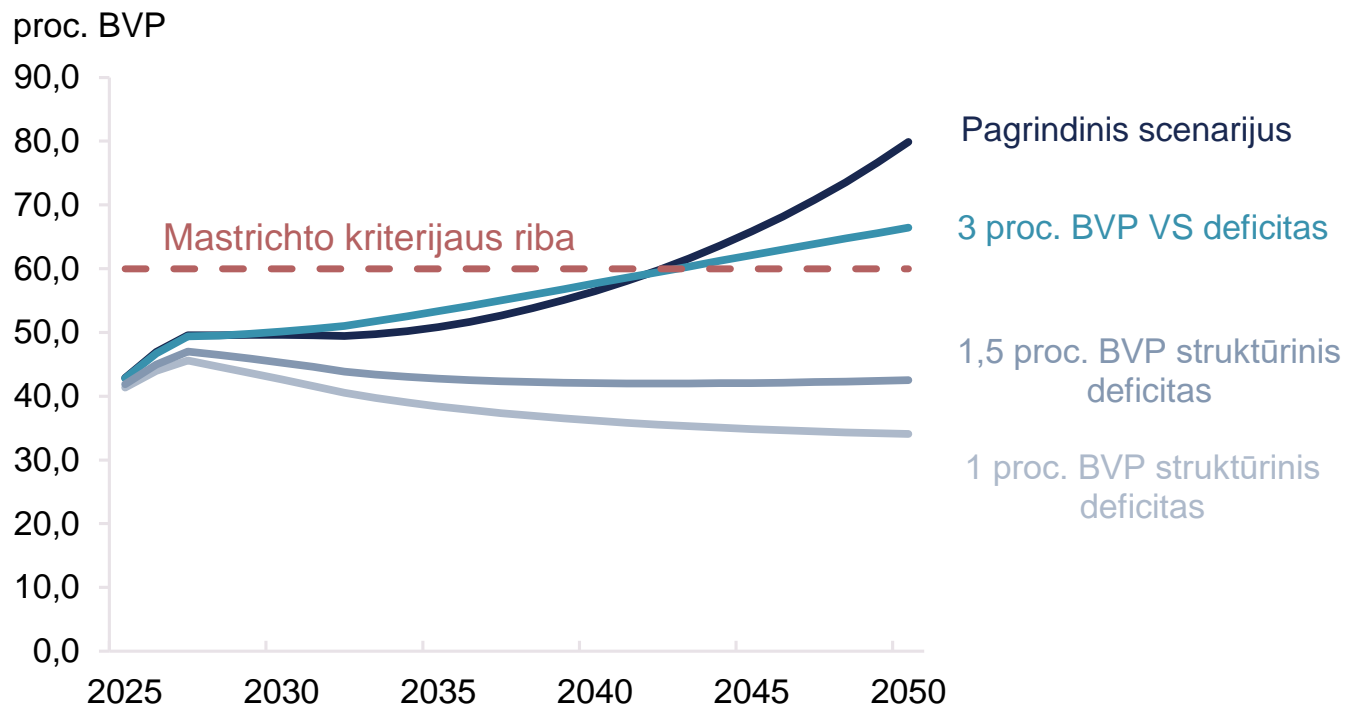
Rizika viršyti Mastroichto skolos kriterijaus ribą išlieka tiek pagal pagrindinį, tiek pagal alternatyvius demografijos scenarijus

Valdžios sektoriaus skola

Laikantis fiskalinės drausmės taisyklių, ilguoju laikotarpiu skola, tikėtina, neaugtų, tačiau nedidinant pajamų mažėtų viešųjų paslaugų kiekis ir kokybė, prastėtų socialinis tvarumas

Valdžios sektoriaus skola

Struktūrinis deficitas - Valdžios sektoriaus nominalus deficitas eliminavus ekonomikos ciklo poveikį bei vienkartinių ir laikinųjų priemonių įtaką.

Finansų tvarumą gali paveikti teigiamos ir neigiamos rizikos

Teigiamos

- Spartesnė technologijų pažanga
- Proveržis sveikatos priežiūros srityje
- Viešųjų finansų pajamų ir išlaidų politikos sprendimai

Neigiamos

- Makroekonominiai šokai
- Įtempta geopolitinė situacija
- Pasaulio ekonominė fragmentacija
- Konkurencingumo iššūkiai
- Klimato kaita

Pagrindinės žinutės

- Demografiniai pokyčiai darys reikšmingą įtaką Lietuvos ekonomikos plėtrai ir valstybės finansų padėčiai ateityje.
- Su visuomenės senėjimu susijusių išlaidų dalis BVP bėgant laikui augs.
- Tai didins spaudimą augti valdžios sektoriaus skolai ir kels riziką šalies viešųjų finansų tvarumui.
- Siekiant finansuoti su visuomenės senėjimu susijusius įsipareigojimus, reikalingos struktūrinės reformos, kurios didintų valdžios sektoriaus pajamas, skatintų investicijas, inovacijas, darbo našumą ir švelnintų besikeičiančios demografijos poveikį.
- Laikantis fiskalinės drausmės taisyklių ilguoju laikotarpiu skola, tikėtina, neaugtų, tačiau nedidinant pajamų, mažėtų viešųjų paslaugų kiekis ir kokybė, prastėtų socialinis tvarumas.

 VALSTYBĖS
KONTROLĖ
BIUDŽETO STEBĖSENA

AČIŪ UŽ DĖMESĮ!